

УВС АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Зүүнговь сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: УВА-2023/05/НА-СТА-ТТЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Улаангом хот 2023 он	Увс аймаг дахь Төрийн аудитын газар, Дарга, тэргүүлэх аудитор: М.Батсуурь Утас: 70453317, Цахим хаяг: BatsuuriM@audit.gov.mn Аудитын менежер: М.Бат-Амгалан Утас: 70453799, Цахим хаяг: Bat-Amgalanm@audit.gov.mn Аудитор: Ч.Мөнхтогтох Утас: 70453799, Цахим хаяг:Munkhtogtokhch@audit.gov.mn
--	---

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

**УВС АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

213400, Увс аймаг, Улаангом сум,
Ө.Бадрахын гудамж
Утас: 70-45-33-17, Факс: (976)70-45-33-17,
E-mail: uvs@audit.gov.mn

2023.03.24 № УВА-2023/05/НА-СТА-ТТЗ
танай _____ -ны № _____ -т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.2-т заасны дагуу Зүүнговь сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Зүүнговь сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Тайлант онд сумын орон нутгийн орлогын төлөвлөгөө 45.8 сая төгрөгөөр буюу 122.4 хувиар давж биелсэн байна.

Аудитын гол асуудал

АДБОУС 2701.8-д тодорхойлсон тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад үлэмж нөлөө үзүүлэх ажил гүйлгээ байхгүй болно.

0200200707

Бусад асуудлын хэсэг

Санхүүгийн тайлангийн тодруулга толилуулгад тусгаагүй, аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалтын улмаас аудитын хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй асуудал гараагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

A red square official stamp of the State Audit Agency of Mongolia is placed over the signature. The stamp contains the Mongolian text "МОНГОЛЫН АУДИТ АГУУГА" (State Audit Agency of Mongolia) and "Төрийн аудитын байгууллага" (State Audit Agency). The signature is written in black ink over the stamp.

М.БАТСУУРЬ

АГУУЛГА

---

1. Хараат бус аудиторын дүгнэлт	3
2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл	5
3. Санхүүгийн тайлангийн тодруулга.....	14
3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа.....	14
3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин.....	14
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал.....	15
3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлт.....	15
3.5 Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн үзүүлэлтүүд.....	15
4. Аудитын тайлан	20
4.1 Ерөнхий зүйл	20
4.2 Материаллаг байдал	20
4.3 Төрийн хэмнэлтийн хуулийн хэрэгжилт.....	20
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	20
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	21
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал	21
5. Аудитын илрүүлэлт	22

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	787,243,738.13	586,981,880.08
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	233,978,627.30	219,634,910.05
31100	Кассанд байгаа бэлэн мөнгө	42,700.00	0.00
31140	Касс арилжааны банк	42,700.00	0.00
31200	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	233,935,927.30	219,634,910.05
31210	Төгрөг	233,935,927.30	219,634,910.05
31211	Төрийн сангийн харилцах	233,727,848.30	219,634,910.05
31215	Нэмэлт санхүүжилтийн харилцах	208,079.00	0.00
33	АВЛАГА	299,402,413.93	205,216,773.03
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	113,317,400.00	0.00
33400	Зээлийн хүүгийн авлага	16,870,070.03	24,763,257.03
33500	Бусад авлага	59,263,447.90	33,971,000.00
33520	Хувь хүмүүсээс авах авлага	59,263,447.90	33,971,000.00
33600	Зээлийн авлага	109,951,496.00	146,482,516.00
33610	Дотоод эх үүсвэрээс олгосон зээлийн авлага	109,951,496.00	146,482,516.00
33612	Хувь хүмүүст олгосон зээл	109,951,496.00	146,482,516.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	253,862,696.90	162,130,197.00
35100	Түүхий эд материал	324,750.00	0.00
35130	Эм боох материал	324,750.00	0.00
35400	Хангамжийн материал	253,537,946.90	76,135,531.00
35410	Бичиг хэргийн материал	1,580,400.00	0.00
35420	Аж ахуйн материал	936,680.00	0.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	1,420,000.00	0.00
35450	Барилгын засварын материал	908,000.00	0.00
35460	Хүнсний материал	4,252,373.00	0.00
35470	Бусад хангамжийн материал	244,440,493.90	76,135,531.00
35600	Мал амьтад	0.00	85,994,666.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	8,643,653,169.63	2,608,755,071.90
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	8,643,653,169.63	2,608,755,071.90
39200	Биет хөрөнгө	8,548,890,769.55	2,586,620,571.82
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	7,213,123,781.18	1,618,517,529.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-527,054,934.60	-324,352,517.04
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	259,449,800.00	137,299,800.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-121,921,546.68	-107,731,839.84
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	750,401,171.81	252,872,196.14
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-446,935,250.08	-193,824,739.20
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	387,139,353.97	149,176,889.22
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-270,246,783.02	-119,968,856.19
39213	Түүх соёл, музейн дурсгалт зүйлс	2,420,000.00	0.00
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	1,395,449,725.60	1,362,240,924.50
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-161,068,705.41	-187,608,814.77
39217	Ном	68,134,156.78	0.00
39300	Биет бус хөрөнгө	94,762,400.08	22,134,500.08
39301	Програм хангамж	4,065,000.00	2,805,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-3,214,999.92	-2,742,499.92
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	93,912,400.00	22,072,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	9,430,896,907.76	3,195,736,951.98

/ төгрөгөөр /

4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	14,746,022.00	194,778.00
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	14,746,022.00	194,778.00
41300	Өглөг	14,746,022.00	194,778.00
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	7,558,562.00	153,920.00
41360	Бусад өглөг	7,187,460.00	40,858.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	7,187,460.00	0.00
41363	Татварын өглөг /ТӨҮГ/	0.00	40,858.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	9,416,150,885.76	3,195,542,173.98
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	9,416,150,885.76	3,195,542,173.98
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	3,050,237,912.21	1,230,208,965.00
511002	Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө	3,050,237,912.21	1,230,208,965.00
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	4,980,452,354.10	1,607,282,727.61
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	2,724,870,457.13	7,694,133,123.49
51220	Тайлант үеийн үр дүн	2,255,581,896.97	-6,086,850,395.88
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	1,385,460,619.45	358,050,481.37
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	9,430,896,907.76	3,195,736,951.98

2.2. Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн нэгтгэсэн тайлан

/ төгрөгөөр /			
Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	6,148,280,671.36	1,271,263,050.07
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	121,802,223.37	250,040,834.67
110	Орлогын албан татвар	47,189,809.27	215,268,677.34
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	47,189,809.27	215,268,677.34
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх	0.00	165,813,897.80
110002	Үйл ажиллагааны орлого	18,942,194.00	17,297,635.30
110003	Хөрөнгийн орлого	25,109,477.27	27,660,631.24
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	3,065,538.00	2,254,048.00
110008	Шууд бус орлого	72,600.00	2,242,465.00
113	Хөрөнгийн албан татвар	70,238,270.00	31,419,060.33
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	0.00	3,019,997.83
113002	Бууны албан татвар	1,760,000.00	810,000.00
113004	Малд ногдуулах албан татвар	68,478,270.00	27,589,062.50
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	4,374,144.10	3,353,097.00
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	3,127,750.00	2,353,440.00
118001	Улсын тэмдэгийн хураамж	1,474,250.00	740,000.00
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	829,500.00	432,500.00
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	824,000.00	1,180,940.00
1181	Газрын төлбөр	763,275.00	586,538.00
118101	Газрын төлбөр	763,275.00	586,538.00
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	483,119.10	413,119.00
118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	483,119.10	413,119.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	2,315,644,376.12	216,722,215.40

120	Нийтлэг татварын бус орлого	2,289,088,886.12	216,722,215.40
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	2,272,753,882.12	216,722,215.40
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	4,321,000.00	9,312,966.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	2,268,432,882.12	207,409,249.40
120009	Бусад орлого	5,535,004.00	0.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	10,800,000.00	0.00
122	Тусламжийн орлого	26,555,490.00	0.00
122001	Хандив тусламж /дотоод/	26,555,490.00	0.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	3,710,834,071.87	804,500,000.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,655,719,639.00	139,037,900.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,541,304,500.00	0.00
131008	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	114,415,139.00	139,037,900.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	226,991,006.00	2,180,000.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	3,308,000.00	100,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	72,588,862.00	2,080,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	151,094,144.00	0.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,695,025,600.00	663,182,100.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	885,704,600.00	0.00
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	809,321,000.00	663,182,100.00
1330	Төсвийн захирагчдаас	19,780,426.87	100,000.00
133002	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	19,780,426.87	100,000.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	113,317,400.00	0.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	113,317,400.00	0.00
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	3,792,468,736.92	1,029,257,431.57
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,792,468,736.92	1,029,257,431.57
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,774,246,996.28	1,004,801,131.57
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,578,463,127.12	341,491,385.06
210101	Үндсэн цалин	1,477,626,538.38	250,477,913.19
210102	Нэмэгдэл	17,870,978.74	42,517,803.37
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	4,774,000.00	0.00
210104	Урамшуулал	58,578,970.00	17,445,694.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	19,612,640.00	31,049,974.50
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	190,827,409.84	42,773,938.44

210201	Тэтгэврийн даатгал	127,525,783.06	29,008,953.74
210202	Тэтгэмжийн даатгал	15,516,058.30	3,412,816.94
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	12,077,665.41	2,730,373.55
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,859,803.03	660,260.57
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	32,848,100.04	6,961,533.64
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	370,341,567.00	369,689,222.42
210301	Гэрэл, цахилгаан	19,210,106.00	27,606,572.42
210302	Түлш, халаалт	348,908,061.00	341,458,650.00
210303	Цэвэр, бохир ус	2,223,400.00	624,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	88,507,760.80	41,925,553.00
210401	Бичиг хэрэг	15,407,293.00	3,898,700.00
210402	Тээвэр, шатахуун	42,542,770.00	34,006,115.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,475,049.00	1,806,138.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	2,717,150.00	620,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	17,247,883.00	1,594,600.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	6,117,615.80	0.00
2105	Нормативт зардал	172,762,919.00	0.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	84,062,067.00	0.00
210502	Хоол, хүнс	88,700,852.00	0.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	9,741,600.00	9,741,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	82,000.00	0.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	889,000.00	0.00
210604	Урсгал засвар	8,770,600.00	9,741,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	6,726,400.00	5,166,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	6,726,400.00	5,166,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	10,761,264.00	1,306,900.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	6,245,188.00	177,400.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,598,400.00	547,200.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	237,450.00	108,900.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	156,474.00	0.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	131,000.00	55,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	2,229,200.00	418,400.00
210807	Газрын төлбөр	163,552.00	0.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	346,114,948.52	192,707,132.65
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	17,045,864.00	27,202,900.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	5,583,200.00	1,531,900.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	323,485,884.52	163,972,332.65
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,018,221,740.64	24,456,300.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	74,822,200.00	24,356,300.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	4,630,100.00	0.00

213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	30,610,100.00	16,737,300.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	39,582,000.00	7,619,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	905,485,026.87	100,000.00
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	885,704,600.00	0.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	19,280,420.87	0.00
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	500,006.00	100,000.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	37,914,513.77	0.00
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	37,914,513.77	0.00
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	2,355,811,934.44	242,005,618.50
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	100,230,037.47	6,328,856,014.38
225001	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны гарз	1,832,037.47	0.00
225010	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Үндсэн хөрөнгө	98,398,000.00	6,109,580,348.48
225011	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Бараа материал	0.00	219,275,665.90
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	2,255,581,896.97	-6,086,850,395.88

2.3. Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн нэгтгэсэн тайлан

/ төгрөгөөр /

Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
2020 оны 01-р сарын 01-нээрх үлдэгдэл	3,050,237,912.21	1,385,801,939.58	2,724,529,137.00	7,160,568,988.79
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	341,320.13	341,320.13
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	3,050,237,912.21	1,385,801,939.58	2,724,870,457.13	7,160,910,308.92
Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0.00	-341,320.13	0.00	-341,320.13
Өмчид гарсан өөрчилөлт	0.00	0.00	0.00	0.00
Зарласан ногдол ашиг	0.00	0.00	0.00	0.00
Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	2,255,581,896.97	2,255,581,896.97
2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	3,050,237,912.21	1,385,460,619.45	4,980,452,354.10	9,416,150,885.76
2022 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	3,050,237,912.21	1,385,460,619.45	4,980,452,354.10	9,416,150,885.76
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	1,820,028,947.21	1,027,410,138.08	3,472,250,244.99	6,319,689,330.28

Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,230,208,965.00	358,050,481.37	1,508,202,109.11	3,096,461,555.48
Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0.00	0.00	0.00	0.00
Өмчид гарсан өөрчилөлт	0.00	0.00	0.00	0.00
Зарласан ногдол ашиг	0.00	0.00	0.00	0.00
Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	6,086,850,395.88	6,086,850,395.88
2022 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл	1,230,208,965.00	358,050,481.37	1,607,282,727.61	3,195,542,173.98

2.4. Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний нэгтгэсэн тайлан

/ төгрөгөөр /			
Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	3,828,783,074.24	1,121,329,593.67
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	121,802,223.37	250,040,834.67
110	Орлогын албан татвар	47,189,809.27	215,268,677.34
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	47,189,809.27	215,268,677.34
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх	0.00	165,813,897.80
110002	Үйл ажиллагааны орлого	18,942,194.00	17,297,635.30
110003	Хөрөнгийн орлого	25,109,477.27	27,660,631.24
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	3,065,538.00	2,254,048.00
110008	Шууд бус орлого	72,600.00	2,242,465.00
113	Хөрөнгийн албан татвар	70,238,270.00	31,419,060.33
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	0.00	3,019,997.83
113002	Бууны албан татвар	1,760,000.00	810,000.00
113004	Малд ногдуулах албан татвар	68,478,270.00	27,589,062.50
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	4,374,144.10	3,353,097.00
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	3,127,750.00	2,353,440.00
118001	Улсын тэмдэгийн хураамж	1,474,250.00	740,000.00
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	829,500.00	432,500.00
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	824,000.00	1,180,940.00
1181	Газрын төлбөр	763,275.00	586,538.00
118101	Газрын төлбөр	763,275.00	586,538.00
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	483,119.10	413,119.00
118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	483,119.10	413,119.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	82,908,689.00	66,888,759.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	82,908,689.00	66,888,759.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	77,373,685.00	66,888,759.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	77,373,685.00	66,888,759.00
120009	Бусад орлого	5,535,004.00	0.00

13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	3,624,072,161.87	804,400,000.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,655,719,639.00	139,037,900.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,541,304,500.00	0.00
131008	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	114,415,139.00	139,037,900.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	226,991,006.00	2,180,000.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	3,308,000.00	100,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	72,588,862.00	2,080,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	151,094,144.00	0.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,695,025,600.00	663,182,100.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	885,704,600.00	0.00
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	809,321,000.00	663,182,100.00
1330	Төсвийн захирагчдаас	19,780,426.87	0.00
133002	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	19,780,426.87	0.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	26,555,490.00	0.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	26,555,490.00	0.00
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	3,471,929,245.00	879,033,310.92
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,471,929,245.00	879,033,310.92
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,441,263,304.36	846,780,257.92
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,558,963,997.01	343,174,580.54
210101	Үндсэн цалин	1,205,795,087.49	263,667,155.91
210102	Нэмэгдэл	171,346,466.27	36,714,677.63
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	5,186,000.00	0.00
210104	Урамшуулал	116,059,177.25	17,994,363.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	60,577,266.00	24,798,384.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	200,933,495.35	42,403,701.96
210201	Тэтгэврийн даатгал	142,231,211.04	28,994,191.16
210202	Тэтгэмжийн даатгал	14,920,767.99	3,411,050.84
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	11,956,441.06	2,728,980.63
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,894,114.66	660,424.95
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	28,930,960.60	6,609,054.38
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	372,306,937.00	369,689,222.42
210301	Гэрэл, цахилгаан	19,210,106.00	27,606,572.42
210302	Түлш, халаалт	350,873,431.00	341,458,650.00
210303	Цэвэр, бохир ус	2,223,400.00	624,000.00

2104	Хангамж, бараа материалын зардал	84,804,059.00	29,699,153.00
210401	Бичиг хэрэг	6,510,893.00	3,468,200.00
210402	Тээвэр, шатахуун	39,836,750.00	21,909,515.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,317,249.00	1,806,138.00
210404	Ном, хэвлэл	880,000.00	0.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	7,846,050.00	1,085,700.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	25,413,117.00	1,429,600.00
2105	Нормативт зардал	155,491,798.00	0.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	75,395,937.00	0.00
210502	Хоол, хүнс	76,790,861.00	0.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	3,305,000.00	0.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	13,733,100.00	13,056,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	2,693,000.00	0.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	3,889,000.00	0.00
210604	Урсгал засвар	7,151,100.00	13,056,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	6,726,400.00	5,166,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	6,726,400.00	5,166,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	10,861,264.00	1,306,900.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	6,113,188.00	177,400.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,598,400.00	547,200.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	237,450.00	108,900.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	156,474.00	0.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	131,000.00	55,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	2,461,200.00	418,400.00
210807	Газрын төлбөр	163,552.00	0.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	37,442,254.00	42,284,700.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	25,251,454.00	40,752,800.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	12,190,800.00	1,531,900.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,030,665,940.64	32,253,053.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	87,266,400.00	24,356,300.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	43,004,300.00	16,737,300.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	4,630,100.00	0.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	39,632,000.00	7,619,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	0.00	208,079.00
213305	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	0.00	208,079.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	905,485,026.87	0.00
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	885,704,600.00	0.00

213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	19,280,420.87	0.00
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	500,006.00	0.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	37,914,513.77	7,688,674.00
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	37,914,513.77	0.00
213505	Төсвийн ерөнхийлөн захирагч хооронд хийсэн санхүүжилт	0.00	7,688,674.00
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	356,853,829.24	242,296,282.75
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	198,367,762.00	154,640,000.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	198,367,762.00	154,640,000.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	198,367,762.00	154,640,000.00
223001	Бусад хөрөнгө	98,398,000.00	142,925,000.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	99,969,762.00	11,715,000.00
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	-198,367,762.00	-154,640,000.00
VII	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ДҮН	-5,000,000.00	-102,000,000.00
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	5,000,000.00	102,000,000.00
230001	Эргэж төлөгдөх зээл	5,000,000.00	102,000,000.00
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	153,486,067.24	-14,343,717.25
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	80,492,560.06	233,978,627.30
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	233,978,627.30	219,634,910.05

2.6. Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн нэгтгэсэн тайлан

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	Гүйцэтгэл зөрүү	Хувь
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,228,032,100.00	1,125,206,557.92	102,825,542.08	91.6
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	901,386,800.00	880,281,557.92	21,105,242.08	97.7
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	876,993,900.00	855,925,257.92	21,068,642.08	97.6
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	350,086,000.00	343,174,580.54	6,911,419.46	98.0
210101	Үндсэн цалин	310,653,000.00	263,667,155.91	46,985,844.09	84.9
210102	Нэмэгдэл	0.00	36,714,677.63	-36,714,677.63	0.0
210104	Урамшуулал	12,553,000.00	17,994,363.00	-5,441,363.00	143.3
210105	Гэрээт ажлын хөлс	26,880,000.00	24,798,384.00	2,081,616.00	92.3
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	45,016,700.00	42,403,701.96	2,612,998.04	94.2
210201	Тэтгэврийн даатгал	30,698,700.00	28,994,191.16	1,704,508.84	94.4
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,611,500.00	3,411,050.84	200,449.16	94.4

210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,889,300.00	2,728,980.63	160,319.37	94.5
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	710,200.00	660,424.95	49,775.05	93.0
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,107,000.00	6,609,054.38	497,945.62	93.0
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	372,130,700.00	369,689,222.42	2,441,477.58	99.3
210301	Гэрэл, цахилгаан	25,397,600.00	27,606,572.42	-2,208,972.42	108.7
210302	Түлш, халаалт	345,215,100.00	341,458,650.00	3,756,450.00	98.9
210303	Цэвэр, бохир ус	1,518,000.00	624,000.00	894,000.00	41.1
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	31,101,300.00	27,619,153.00	3,482,147.00	88.8
210401	Бичиг хэрэг	1,964,800.00	3,468,200.00	-1,503,400.00	176.5
210402	Тээвэр, шатахуун	21,156,700.00	21,129,515.00	27,185.00	99.9
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,812,400.00	1,806,138.00	2,006,262.00	47.4
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	4,000,000.00	1,085,700.00	2,914,300.00	27.1
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	167,400.00	129,600.00	37,800.00	77.4
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	26,842,800.00	24,771,000.00	2,071,800.00	92.3
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	8,716,500.00	8,715,000.00	1,500.00	100.0
210602	Тавилга	3,000,000.00	3,000,000.00	0.00	100.0
210604	Урсгал засвар	15,126,300.00	13,056,000.00	2,070,300.00	86.3
2107	Томилолт, зочны зардал	5,726,800.00	5,166,000.00	560,800.00	90.2
210702	Дотоод албан томилолт	5,726,800.00	5,166,000.00	560,800.00	90.2
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	2,156,400.00	1,306,900.00	849,500.00	60.6
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	517,400.00	177,400.00	340,000.00	34.3
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	619,200.00	547,200.00	72,000.00	88.4
210803	Даатгалын үйлчилгээ	172,700.00	108,900.00	63,800.00	63.1
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	169,000.00	0.00	169,000.00	0.0
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	88,000.00	55,000.00	33,000.00	62.5
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	488,300.00	418,400.00	69,900.00	85.7
210807	Газрын төлбөр	101,800.00	0.00	101,800.00	0.0
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	43,933,200.00	41,794,700.00	2,138,500.00	95.1
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	41,592,800.00	40,262,800.00	1,330,000.00	96.8
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,340,400.00	1,531,900.00	808,500.00	65.5
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	24,392,900.00	24,356,300.00	36,600.00	99.8
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	24,392,900.00	24,356,300.00	36,600.00	99.8
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	16,737,300.00	16,737,300.00	0.00	100.0

213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	7,655,600.00	7,619,000.00	36,600.00	99.5
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	224,645,300.00	142,925,000.00	81,720,300.00	63.6
223001	Бусад хөрөнгө	224,645,300.00	142,925,000.00	81,720,300.00	63.6
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	102,000,000.00	102,000,000.00	0.00	100.0
230001	Эргэж төлөгдөх зээл	102,000,000.00	102,000,000.00	0.00	100.0
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,228,032,100.00	1,181,598,449.91	46,433,650.09	96.2
31	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	139,037,900.00	139,037,900.00	0.00	100.0
310004	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	139,037,900.00	139,037,900.00	0.00	100.0
32	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	962,370,600.00	975,671,790.91	-13,301,190.91	101.4
320001	Орон нутгийн төсвөөс	962,370,600.00	975,671,790.91	-13,301,190.91	101.4
35	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	126,623,600.00	66,888,759.00	59,734,841.00	52.8
350001	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	30,000,000.00	66,888,759.00	-36,888,759.00	223.0
350003	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	96,623,600.00	0.00	96,623,600.00	0.0
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00	104,371,455.40	0.00	0.0
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00	153,074,673.39	0.00	0.0
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	108.00	108.00		
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	2.00	2.00		
610001	Төсвийн байгууллага	2.00	2.00		
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	53.00	53.00		
620001	Удирдах ажилтан	9.00	9.00		
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	10.00	10.00		
620003	Үйлчлэх ажилтан	2.00	2.00		
620004	Гэрээт ажилтан	32.00	32.00		
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	53.00	53.00		
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	10.00	10.00		
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	27.00	27.00		
650010	Гэрээт ажилтан	8.00	8.00		
650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)	8.00	8.00		

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Зүүнговь сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч нь Төрийн захиргааны байгууллагын манлайллыг дээшлүүлж, Төрийн албаны шинэчлэлийг гүнзгийрүүлж,

хууль тогтоомж, Засгийн газрын болон аймаг, сумын Засаг даргын үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг орон нутагт сурталчлах, хэрэгжүүлэх ажлыг шуурхай зохион байгуулах, хөгжлийн явцад хяналт шинжилгээ хийх, үр дүнг үнэлж дүгнэх, удирдлагыг цаг үеэ олсон зөвлөгөө, бүх талын үйлчилгээ мэдээллээр хангах, иргэдэд төрийн үйлчилгээг шуурхай, чанартай хүргэх гэсэн зорилгын дор үйл ажиллагааны чиглэл зорилгоо тодорхойлон ажиллажээ.

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд дараах өөрчлөлтүүд орсон байна. Үүнд:

- ✓ Хөдөлмөрийн тухай хууль - Шинэчлэн найруулгыг 2022 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс мөрдөж эхэлсэн.
- ✓ Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль 2022 оны 04 дүгээр сарын 29-ний өдөр батлагдсан.
- ✓ Төрийн албаны тухай хуульд 2022 оны 4 дүгээр сарын 22-ны өдөр, 7 дугаар сарын 05-ны өдөр, 11 дүгээр сарын 11-ний өдөр нэмэлт өөрчлөлтүүд оруулсан байна.
- ✓ Төсвийн тухай хуульд 2022 оны 4 дүгээр сарын 22-ны өдөр, 7 дугаар сарын 01-ний өдөр, 8 дугаар сарын 29-ний өдөр, 11 дүгээр сарын 11-ний өдөр тус тус нэмэлт өөрчлөлт оруулсан байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Төсвийн ерөнхийлөн захирагчаас эрсдэлд суурилсан дотоод аудит хийсэн байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Зүүнговь сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккрузал сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Зүүнговь сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг Сангийн сайдын 2015 оны 341 дүгээр тушаалаар баталсан журмын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайлант хугацаанд нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогод өөрчлөлт ороогүй байна.

3.5 Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн үзүүлэлт

3.5.1 Мөнгөн хөрөнгө

Мөнгөн хөрөнгийн дансны эцсийн үлдэгдэл 219.6 сая төгрөг болж, өмнөх оноос 14.3 сая төгрөгөөр буурсан байна.

Хүснэгт №1. Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл

/сая төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+) Бууралт (-)	Хувь
Төрийн сангийн харилцах	233.9	219.6	-14.3	6.5
Дүн	233.9	219.6	-14.3	6.5

Эх сурвалж: Зүүнговь сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэлд байгаа 219.6 сая төгрөг төрийн сангийн урсгал санхүүжилтийн харилцах дансанд байршиж байна. Үүнд: Орон нутгийн ерөнхий орлого 66.5 сая төгрөг, Орон нутгийн хөгжлийн сан 49.5 сая төгрөг, Хоршоо хөгжүүлэх сан 37.6 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй байна.

3.5.2 Авлага

Авлага дансны эцсийн үлдэгдэл 205.2 сая төгрөг болж 94.2 сая төгрөгөөр буурсан байна.

Хүснэгт №2 Авлагын үлдэгдэл

/сая төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+) Бууралт (-)
Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	113.3	0.0	-113.3
Төлбөрт үйлчилгээний авлага	17.5	0.00	-17.5
Зээлийн хүүгийн авлага	16.8	24.7	7.8
Байгууллагаас авах авлага	0.0	0.0	0.0
Хувь хүмүүст олгосон зээлийн авлага	59.2	33.9	-25.3
Дүн	299.4	205.2	-94.2

Эх сурвалж: Зүүнговь сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Авлагын үлдэгдэл буурахад Эрүүл мэндийн төвийн авлага 85.5 сая төгрөг, Цэцэрлэгийн авлага 13.0 сая, төгрөгөөр буурсан нь голчлон нөлөөлжээ. Мөн Хоршоо хөгжүүлэх сангийн зээлийн авлага өссөн байна.

3.5.3 Бараа материал

Бараа материалын эхний үлдэгдэл 253.8 сая төгрөг байснаас эцсийн үлдэгдэл 162.1 сая төгрөг болж 91.7 сая төгрөгөөр буурсан байна.

Хүснэгт №3 Бараа материалын үлдэгдэл

/сая төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Эм боох материал	0.3	0.0	-0.3
Бичиг хэргийн материал	1.5	0.0	-1.5
Аж ахуйн материал	0.9	0.0	-0.9
Сэлбэг хэрэгсэл	1.4	0.0	-1.4
Түлш шатах тослох материал	0.0	0.0	0.0
Барилгын засварын материал	0.9	0.0	-0.9
Хүнсний материал	4.2	0.0	-4.2
Бусад хангамжийн материал	244.4	76.1	-168.3
Мал амьтад	0.0	85.9	85.9
Дүн	253.8	162.1	-91.7

Эх сурвалж: Зүүнговь сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Улсын төсвийн байгууллага болох Ерөнхий боловсролын сургууль, Эрүүл мэндийн төв, Соёлын төв, Цэцэрлэгийн бараа материалыг шилжүүлж тайлагнасантай холбоотой бараа материалын үлдэгдэл буурсан байна.

3.5.4 Үндсэн хөрөнгө

Үндсэн хөрөнгийн эхний үлдэгдэл 10,174.0 сая төгрөг байснаас эцсийн үлдэгдэл 3,544.9 сая төгрөг болж 6,629.1 сая төгрөгөөр буурсан байна

Хүснэгт №4 Үндсэн хөрөнгийн үлдэгдэл

/сая төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Барилга, байгууламж , орон сууц	7,213.1	1,618.5	-5,594.6
Хуримтлагдсан элэгдэл	-527.0	-324.3	-202.7
Авто тээврийн хэрэгсэл	259.4	137.3	-122.1
Хуримтлагдсан элэгдэл	-121.9	-107.7	-14.2
Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	750.4	252.8	-497.5
Хуримтлагдсан элэгдэл	-446.9	-193.8	-253.1
Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	387.1	149.1	-237.9
Хуримтлагдсан элэгдэл	-270.2	-119.9	-150.2
Зам, гүүрийн байгууламж	0.0	0.0	0.0
Хуримтлагдсан элэгдэл	0.0	0.0	0.0

Түүх соёл, музейн дурсгалт зүйлс	2.4	0.0	-2.4
Бусад үндсэн хөрөнгө	1,395.4	1,362.2	-332.2
Хуримтлагдсан элэгдэл	-160.4	-187.6	27.2
Программ хангамж	4.0	2.8	-1.2
Хуримтлагдсан элэгдэл	-3.2	-2.7	-0.5
Бусад биет бус хөрөнгө	9.3	2.2	-7.1
Дүн	10,174.0	3,544.9	-6,629.1

Эх сурвалж: Зүүнговь сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 3,544.9 сая төгрөг болж 6,629.1 сая төгрөгөөр буурахад гүйцэтгэлээр санхүүжих улсын төсөвт байгууллагуудын хөрөнгийг шилжүүлснээс голчлон нөлөөлсөн байна. Тайлант онд худалдан авсан хөрөнгө 11.7 сая, бусад эх үүсвэрээс 84.0 сая, нийт 95.7 сая төгрөгийн хөрөнгөөр нэмэгдэж, бүтцийн өөрчлөлтөөр 6,724.8 сая төгрөгийн хөрөнгийг шилжүүлсэн байна.

3.5.5 Өр төлбөр

Нийт өр төлбөрийн эхний үлдэгдэл 14.7 сая төгрөг байснаас эцсийн үлдэгдэлгүй болж 0.2 сая төгрөг болж 14.5 сая төгрөгөөр буурсан байна

Хүснэгт №5 Нийт өр төлбөрийн үлдэгдэл

/сая төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Ажилчидтай холбоотой өглөг	7.5	0.2	-7.3
Байгууллагад төлөх өглөг	7.1	0.0	-7.1
Хувь хүмүүст төлөх өглөг	0.0	0.0	0.0
Татварын өглөг			0
НДШ өглөг			0
Нийт дүн	14.6	0.2	-14.4

Эх сурвалж: Зүүнговь сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022_ оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Өр төлбөр дансны үлдэгдэлгүй 0.2 сая төгрөг болж 14.6 сая төгрөгөөр буурсан байна.

3.5.6 Засгийн газрын хувь оролцоо

Засгийн газрын хувь оролцоо дансны эхний үлдэгдэл 9,416.1 сая төгрөг байснаас эцсийн үлдэгдэл 3,195.5 сая төгрөг болж 6,220.6 сая төгрөгөөр буурсан байна.

Хүснэгт № 6. Засгийн газрын хувь оролцоо

/сая төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	3,050.2	1,230.2	-1,820.0
Хуримтлагдсан үр дүн	4,980.4	1,607.2	-3,373.2

Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	1,385.4	358.0	-1,027.4
Дүн	9,416.0	3,195.4	-6,220.6

Эх сурвалж: Зүүнговь сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022_оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Засгийн газрын хувь оролцоо дансны үлдэгдэл 3,195.4 сая төгрөг болж 6.220.6 сая төгрөгөөр буурсан нь тайлант үеийн үр дүн, хөрөнгийн дахин үнэлгээ буурснаас шалтгаалжээ.

3.5.7 Орлогын данс

Тайлант онд татварын орлого 250.0 сая, татварын бус орлого 66.8 сая, тусламж санхүүжилтийн орлого 1,820.9 сая, нийт 2,137.9 сая төгрөгийн үйл ажиллагааны орлого орсон байна.

3.5.8 Зардлын данс

Зардлын данстай холбоотой Төсвийн шууд захирагчид 3 зөрчил илэрлээ.

Аудитын илрүүлэлт:

Зүүнговь сумын засаг даргын тамгын газар:

ЗДТГ нь Шилэн дансны цахим хуудсанд 13 мэдээллийг хугацаа хоцроож байршуулсан зөрчилд зөвлөмж өгсөн.

Зүүнговь Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал:

ИТХ нь Шилэн дансны цахим хуудсанд 15 мэдээллийг хугацаа хоцроож байршуулсан зөрчилд зөвлөмж өгсөн.

Зүүнговь Эрүүл мэндийн газар:

Эрүүл мэндийн газар нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.4 дэх заалтад "Нягтлан бодох бүртгэлд аж ахуйн бүх ажил гүйлгээг заавал бүртгэнэ" гэж заасныг зөрчин санхүүгийн тайланг 142.1 сая төгрөгөөр зөрүүтэй илэрхийлснийг аудитын явцад залруулсан.

3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

Орон нутгийн төсвийн орлого бүрдүүлэлт

Зүүнговь сумын ИТХ-ын 2022 оны 06 дугаар сарын 22-ны өдрийн орон нутгийн төсвийн тодотгол батлах тухай 8/01 дүгээр тогтоолд Зүүнговь сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч тайлант онд 204.2 сая төгрөгийн орлогыг орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлэхээр батлагдсанаас, гүйцэтгэлээр 250.0 сая төгрөгийн орлогыг бүрдүүлж, төлөвлөгөөг 122.4 хувиар биелүүлсэн байна.

3.6.1 Төсвийн төлөвлөлт

Зүүнговь сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны төсвийн төсөлд нийт 1,228.0 сая төгрөгийн санхүүжилт авахаас аймгийн орон нутгийн төсвөөс 663.2 сая, татварын орлогоос 204.2 сая, урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих 94.9 сая, Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангийн шилжүүлгээр 139.0 сая, сумын Орон нутгийн хөгжлийн сангийн урьд оны үлдэгдлээс 23.4 сая, хоршоо хөгжүүлэх сангийн орлогоос

103.3 сая төгрөгийг санхүүжүүлэхээр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Зүүнговь сумын 2022 оны төсвийг сумын ИТХ-ын 2021 оны 12 дугаар сарын 15-ны өдрийн 6/15 дугаар тогтоолоор 1,341.2 сая төгрөгөөр баталж 2022 оны 06 дугаар сарын 22-ны өдрийн 8/01 дүгээр тогтоолоор тодотгол хийж анх баталсан дүнгээс 113.2 сая төгрөгөөр бууруулж 1,228.0 сая төгрөгөөр баталсан байна.

3.6.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд Засаг даргын хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 1,228.0 сая төгрөгийн төсөв батлагдсанаас 901.3 сая төгрөгийг урсгал зардалд, 224.6 сая төгрөгийг хөрөнгийн зардалд, 102.0 сая төгрөгийг эргэж төлөгдөх төлбөрийг хассан цэвэр зээлд зарцуулахаар батлагджээ.

Гүйцэтгэлээр 880.2 сая төгрөгийг урсгал зардалд, 142.9 сая төгрөгийг хөрөнгийн зардалд, 102.0 сая төгрөгийг эргэж төлөгдөх төлбөрийг хассан цэвэр зээлд зарцуулжээ.

Гүйцэтгэлээр 663.1 сая төгрөгийг аймгийн төсвөөс олгох санхүүгийн дэмжлэгээс, 139.0 сая төгрөгийг Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас, 996.1 сая төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс, 66.8 сая төгрөгийг үндсэн ажиллагааны орлогоос санхүүжүүлсэн байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 1,125.2 сая төгрөг буюу 91.6%-тай байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.6.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Тайлант онд нэмэлт санхүүжилтийн дансаар 2.2 сая төгрөгийн орлого бүрдүүлж, 2.1 сая төгрөгийг зарцуулж 0.1 сая төгрөгийг татан төвлөрүүлсэн байсан.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

3.5.4 Төсөл хөтөлбөрийн үе шат, хүрэх үр дүн

Тайлант хугацаанд төсөл хөтөлбөр хэрэгжүүлээгүй байна.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана” гэж заасны дагуу Зүүнговь сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал,

дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг Увс аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор Ч.Мөнхтогтох гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер М.Бат-Амгалан, дарга, тэргүүлэх аудитор М.Батсуурь нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Зүүнговь сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Увс аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2023 оны 03 дугаар сарын 03-ний өдрийн 28 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл дунд гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшинг 0.5 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн үе шатанд материаллаг байдлыг нэгтгэсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлаар тооцож 10.3 сая төгрөгөөр тогтоосныг гүйцэтгэлийн үе шатанд өөрчлөхгүйгээр нэгтгэсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардал 2,045.7 сая төгрөгийн 0.5 хувь буюу 10.2 сая төгрөгөөс 80 хувиар тооцож 8.2 сая төгрөгөөр тогтоолоо. Материаллаг байдлыг шинж чанарын хувьд авч үзээгүй болно.

Тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотойгоор Зүүнговь сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн тухайн хуульд хамаарах зүйл заалтын хүрээнд горим сорил хэрэгжүүлсэн. Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийг хэрэгжүүлэн ажилласан байна.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

Зүүнговь сумын 2022 оны татварын орлогын гүйцэтгэл зарим нэр төрлөөр тасарч, зарим нэр төрлөөр давж, нийт дүнгээр 45.8 сая төгрөгөөр давж биелсэн байна. Иймд төсвийн орлогыг бодитой төлөвлөж байхыг зөвлөмж болголоо.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Тайлант хугацаанд www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд оруулбал зохих 137 мэдээллээс хугацаандаа оруулсан 132, хугацаа хоцроосон 5 мэдээллийг шилэн

дансны цахим хуудсанд байршуулсан байна. Хугацаа болоогүй хүлээгдэж байгаа 2 мэдээлэл байна.

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцсэн гэж дүгнэлээ.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Зүүнговь сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн тайланд завсрын аудит хийгээгүй болно.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар зөвлөмж өгөгдөөгүй байна.

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал байхгүй байна.

4.7 Харьяа байгууллагуудын аудитын дүнгийн талаар

Зүүнговь сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд харьяа 6 төсвийн байгууллага, 2 тусгай сан, нийт 8 санхүүгийн тайлан нэгтгэгдсэнээс 6 байгууллагад дүгнэлт гаргаж, 3 санг түүвэрт хамруулсан.

Аудитад хамрагдсан Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн харьяа 6 байгууллагын санхүүгийн тайланд “Өөрчлөлтгүй” санал дүгнэлт өгсөн байна.

Харьяа байгууллагуудын аудитаар илэрсэн алдаа зөрчлийн нэгтгэл

/сая төгрөгөөр/

Д/д	Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт алдаа, зөрчлийн		Үүнээс							
				Залруулга		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	ЗДТГ	1	0							1	0
2	ИТХ	1	0							1	0
3	ЭМГ	1	142.1	1	142.1						
		3	142.1	1	142.1					2	0

5.АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 45.8 мянган төгрөгийн 1 зөрчил илэрсэнд зөвлөмж өглөө.

5.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Хууль тогтоомжийн хэрэгжилттэй холбоотой асуудал

Зүүнговь сумын 2022 оны татварын орлогын гүйцэтгэл зарим нэр төрлөөр тасарч, зарим нэр төрлөөр давж, нийт дүнгээр 45.8 сая төгрөгөөр давж 122.4 хувийн биелэлттэй гарсан байна. Тухайлбал: Шууд бус орлого 7.7 сая, газрын төлбөр 2.9 сая төгрөгөөр тасарч, Цалин хөлс шагнал урамшууллын орлого 31.8 сая, Малд ногдуулах албан татвар 11.4 сая, үйл ажиллагааны орлого 13.0 сая төгрөгөөр давж биелсэн байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 66 дугаар зүйлийн 66.1 дэх хэсэгт "Сум, дүүргийн Засаг дарга орон нутгийн төсвийн удирдлага, санхүүжилтийн талаар дараах бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ", 66.1.1 дэх заалтад "Тухайн шатны төсвийн төсөл, түүний тодотголын төслийг боловсруулах, хэлэлцүүлэх, батлуулах, төсвийн гүйцэтгэлийг зохион байгуулж, тухайн шатны иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хуралд тайлагнах" Монгол улсын Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийн 59 дүгээр зүйлийн 59.1 дэх хэсэгт "Сумын Засаг дарга харьяалах нутаг дэвсгэрийн хэмжээнд дараах бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ", 59.1.7 дахь заалтад "хууль тогтоомж, сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлаас энэ хуулийн 22.1-д заасан асуудлаар гаргасан шийдвэрийг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааг хариуцан зохион байгуулах", 59.1.19 дэх хэсэгт "Нутаг дэвсгэрийнхээ татварын албыг удирдлагаар хангах, татварын орлогыг хууль тогтоомж, Хурлын шийдвэрийн дагуу төвлөрүүлэх, шилжүүлэх ажлыг зохион байгуулах" гэж заасан бүрэн эрхээ хэрэгжүүлэхдээ сумын татварын орлогыг бодитой төлөвлөөгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Сумын татварын орлогыг бодитой төлөвлөж батлуулах, хэрэгжилтийг хангаж ажиллах.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Төрийн аудитын байгууллагад 2023 оны 9 дүгээр сарын 20 -ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/сая төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Дүн												

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/сая төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил	Үүнээс

	Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Дүн										

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/сая төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Дүн								
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Сумын татварын орлогыг бодитой төлөвлөөгүй байна.	1	45.8					1	45.8
Дүн								
Нийт дүн	1	45.8					1	45.8

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

АУДИТЫН ТАЙЛАНГ

ХЯНАСАН:

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР /М.БАТСУУРЬ/

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР

/М.БАТ-АМГАЛАН/

БЭЛТГЭСЭН: АУДИТОР

/Ч.МӨНХТОГТОХ/

2023 оны 03 сарын 22-ны өдөр